

Kunnan toissijaiselle vastuulle kuuluvan jätehuollon taksa 1.1.2023 alkaen

Päätöshistoria

Savo-Pielisen jätelautakunta 6.10.2022 § 14

Tiivistelmä

Jätelautakunnan hyväksymässä kunnan toissijaiselle vastuulle kuuluvan jätehuollon taksassa (TSV-taksa) määritellään maksut jätehuoltopalveluille, jotka kunnallinen jäteyhtiö Jätekuukko järjestää elinkeinotoiminnalle sekä muille julkisille toimijoille kuin kunnille. Ensisijaisesti nämä toimijat hankkivat jätehuoltopalvelut yksityisiltä jätehuoltoalan yrityksiltä, mutta kunnallisen jäteyhtiön on tarjottava palvelua, kun jätteen haltija pyytää sitä muun palvelutarjonnan puutteen vuoksi, ja jäte laadultaan ja määrältään soveltuu kuljetettavaksi tai käsiteltäväksi kunnan jätehuoltojärjestelmässä

TSV-taksan mukaiset jätemaksut ovat suurelta osin yhtenäiset kunnan ensisijaiselle vastuulle kuuluvan jätehuollon maksujen kanssa. TSV-maksuilla katetaan kuitenkin jätelain mukaisesti kunkin palvelun tarjoamisesta aiheutuvat suorat kustannukset ja maksuja ei subventoida, joten ne ovat paikoin kotitalouksien maksuja korkeammat.

TSV-jätemaksujen tasoon on tulossa korotusta erityisesti jätteiden kuljetuskustannusten nousun vuoksi. Sekajätteen käsittelyhintaa pysyy ennallaan, mutta muutoin nousua on myös jätteiden käsittelykustannuksissa. Maksujen korotukset ovat eri suuruisia eri palveluilla. Sekajäteastioiden tyhjennyshinnat nousevat noin 4-10 %, ja kierrätettävien jätteiden tyhjennyshinnat noin 8-13 %. Muutoksia tulee myös lisäpalvelujen maksuihin sekä lajitteluasemien ja jätekeskuksen vastaanottomaksuihin.

Jätetaksan luonnos on valmisteltu yhteistyössä kunnallisen jäteyhtiön kanssa sen tekemien kustannuslaskelmien pohjalta. Sen jälkeen, kun taksaluonnos käsitellään lautakunnassa, varataan alueen yrityksille ja muille toimijoille vielä vaikutusmahdollisuudet taksaan. Jätelautakunnan on tarkoitus hyväksyä taksa loppuvuonna 2022, jotta taksamuutokset voivat tulla voimaan 1.1.2023.

Kunnan toissijainen vastuu jätehuollon järjestämisessä

Elinkeinoelämän jätehuolto sekä julkisen hallinto- ja palvelutoiminnan jätehuolto kuuluu kunnan omaa toimintaa lukuun ottamatta jätelain (646/2011) 28 §:n mukaisesti jätteen haltijan vastuulle. Kunnilla on kuitenkin velvollisuus turvata jätehuolto silloinkin, kun sen järjestäminen on ensisijaisesti jätetty jätteen haltijoiden ja yksityisten jätehuoltopalveluiden tarjoajien välisen sopimuksen varaan. Näin pyritään turvaamaan toimiva jätehuolto kaikkialla kaikille asiakkaille.

Jätelain 33 §:n mukaisesti kunnan on järjestettävä muun kuin jätelain 32 §:ssä tarkoitettun jätteen jätehuolto silloin, kun jätteen haltija pyytää palvelua muun palvelutarjonnan puutteen vuoksi, ja jäte laadultaan ja määrältään soveltuu kuljetettavaksi tai käsiteltäväksi kunnan jätehuoltojärjestelmässä. Tämän

säännöksen mukaisesti järjestettyä palvelua kutsutaan kunnan toissijaiseksi jätehuoltopalveluksi eli TSV-palveluksi.

Silloin, kun TSV-palvelun arvo on vähintään 2 000 euroa vuodessa, on jätteen haltijan ennen pyynnön tekemistä julkaistava ilmoitus tarvitsemastaan jätehuoltopalvelusta jätteiden ja sivuvirtojen tietoalustassa eli Materiaalitori-verkkopalvelussa. Vastaitten, jos sopivaa markkinaehtoista palvelua ei Materiaalitorilla julkaistun ilmoituksen pohjalta löydy kohtuullisin ehdoin, voi pyynnön palvelusta esittää kunnalliselle jäteyhtiölle. Palvelupyynnön voi esittää jätteen haltijan puolesta myös tälle jätehuoltopalvelua tarjoava yritys.

Kun TSV-palvelun tarjoamiselle on perusteet, jatkuvasta kuljetus- tai vastaanottopalvelusta tehdään jätteen haltijan ja kunnallisen jäteyhtiön välillä jätelain mukainen sopimus, jonka kesto voi olla enintään kolme vuotta kerrallaan ja jonka osapuolet voivat irtisanoa sopimuksessa määritellyn irtisanomisajan kuluttua. Materiaalitoria koskeva jätelain sääntely tuli voimaan vuoden 2020 alussa ja tätä ennen tehdyt TSV-sopimukset tehtiin ilman, että palvelun käyttäjä on ilmoittanut palvelutarpeesta Materiaalitorilla. Nämä ennen sääntelyn voimaan tuloa tehdyt TSV-sopimukset umpeutuvat loppuvuonna 2022.

Jos kyseessä on jätehuoltopalvelu, jonka arvo on alle 2000 euroa vuodessa taikka palvelun tarve on kiireellinen ennalta arvaamattoman tapahtuman vuoksi, voi TSV-palvelua pyytää suoraan Jätekukolta. Tällöin jätteen haltijan ei siis ole tarvetta julkaista ilmoitusta palvelutarpeesta Materiaalitorilla ennen pyyntöä. Jätekukon tulee kuitenkin vuosittain toimittaa Materiaalitoriin tiedot myös tällaisesta palvelusta.

Vielä vuonna 2022 lukuisat yritykset ovat tukeutuneet jätehuoltopalveluissa kunnalliseen jäteyhtiöön eli ne hankkivat TSV-palveluna sekä jätteiden kuljetusta että käsittelyä Jätekukolta. Jätekukolla on jo tiedossa, että vuonna 2023 palvelutarve on vähentymässä ja TSV-asiakkaiden määrä on supistumassa erityisesti yhdyskuntajätteen keräyspalveluissa. Muilta osin vuoden 2023 tilannetta ja palvelutarvetta on kuitenkin hankalaa arvioida. Materiaalitorin kautta voi yrityksille löytyä muita palveluntarjoajia myös jätteen käsittelylle. Tällöin kunnallisella jäteyhtiöllä ei ole enää velvollisuutta tai oikeutta tarjota yritykselle TSV-palveluja.

Yleistä TSV-taksasta ja sen valmistelusta

Kunnan toissijaisen vastuun perusteella tarjottavat jätehuoltopalvelut ovat lakisääteisiä palveluja. Jätelain 78 §:n mukaisesti kunnan lakisääteisestä jätehuollon järjestämisestä on perittävä kustannukset täysimääräisesti kattavaa jätemaksua. Jätemaksun perusteista määrätään jätelain 79 §:n mukaisesti jätetaksassa, jonka kunnan jätehuoltoviranomainen hyväksyy. Jätemaksut määrätään jätteen haltijoille jätetaksan mukaisesti ja maksut suoritetaan Jätekukolle, joka toimii jätelautakunnan lukuun hoitaen laskutuksen ja maksukertymien seurannan.

TSV-maksujen on vastattava mahdollisimman tarkasti juuri TSV-palvelujen järjestämisestä aiheutuvia kustannuksia. Jätelakiin on sisällytetty säännös, jonka mukaan kunnan toissijaisesta jätehuoltopalvelusta perittävä jätemaksu ei saa alittaa

kunnan ensisijaiselle vastuulle kuuluvasta jätehuoltopalvelusta perittävää jätemaksua. Näin ollen yrityksiltä ja muilta yhteisöiltä jätehuoltopalveluista perittävien jätemaksujen on oltava vähintään yhtä suuria kuin kotitalouksien sekä kuntien hallinto- ja palvelutoiminnan vastaavista palveluista perittävien maksujen.

TSV-maksut on pääosin yhtenäisiä kotitalouksien maksujen kanssa. TSV-maksuilla katetaan kuitenkin jätelain mukaisesti kunkin palvelun tarjoamisesta aiheutuvat kustannukset ja maksuja ei subventoida miltään osin, joten ne ovat paikoin kotitalouksien maksuja korkeammat. TSV-maksuilla katetaan palvelujen suorien kustannusten lisäksi kunnallisen jäteyhtiön kiinteitä kustannuksia, mikä hyödyttää kunnan ensisijaiselle vastuulle kuuluvia jätehuoltoasiakkaita eli kotitalouksia sekä kuntien hallinto- ja palvelutoimintaa.

TSV-taksa on valmisteltu alueellisissa jätehuollon viranomaispalveluissa kunnallisen jäteyhtiön toimittamien tietojen pohjalta. Käsittelyssä on nyt taksaluonnos. Yrityksille ja muille yhteisöille, joihin asia voi vaikuttaa, varataan hallintolain 41 §:n mukaiset vaikutusmahdollisuudet taksaluonnokseen. Lisäksi kunnille ja ympäristönsuojeluviranomaisille annetaan mahdollisuus lausunnon esittämiseen asiassa. Tämän jälkeen TSV-taksa tuodaan jätelautakunnan hyväksyttäväksi. TSV-taksan on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2023.

Jäteastioiden tyhjennysmaksut

Jätelain 79 §:n mukaan kunnan jätemaksun perusteita ovat jätteen laji, laatu, määrä ja noutokerrat. TSV-taksassa on määritelty säännöksen mukaisesti maksut jäteastioiden tyhjennyspalveluille jätelajeittain. Koko alueella noudatetaan yhtenäisiä maksuperusteita. Kuljetusten osalta maksut muodostuvat kilpailutuksen perusteella alueittain. Samoin kuin kunnan ensisijaiselle vastuulle kuuluvassa jätetaksassa, jäteastioiden tyhjennyshinnoille on kaksi hinta-alueita: 1) Kuopio, Siilinjärvi ja Pieksämäki sekä 2) muut kunnat. Jäteastian tyhjennyspalvelut tarjotaan TSV-asiakkailla samoilla kuljetusreiteillä kuin kunnan ensisijaiselle vastuulle kuuluville asiakkaille.

Sekajätteen tyhjennysmaksu muodostuu kuljetus- ja käsittelyosasta. Sekajäteastioiden tyhjennyshintoja on tarvetta nostaa. Hinnan korotusten perusteena on kilpailutettujen jätteenkuljetusten kustannusten nousu vajaalla 13 %:lla. Kustannusten kasvaminen perustuu siihen, että kilpailutetut kuljetushinnat on sidottu Jättekukon ja kuljetusurakoitsijoiden välisin sopimuksin kuorma-autoliikenteen kustannusindeksiin, joka on muuttunut määriteltynä vertailuajankohtana 12,81 %. Sen sijaan sekajätteen käsittelyhintaa ei ole tarvetta nostaa, vaan se pidetään ennallaan. Sekajäteastioiden tyhjennysmaksut nousevat jäteastiakoosta riippuen noin 4-10 %. Maksuissa otetaan huomioon se, että kuljetushinnan eroa kavennetaan hieman hinta-alueiden 1 ja 2 välillä.

Biojätteen tyhjennyshinta on TSV-asiakkailla huomattavasti korkeampi kuin kunnan ensisijaiselle jätehuoltovastuulle kuuluvilla asiakkaille, koska TSV-asiakkailla biojätteen tyhjennyksiä ei voida kompensoida sekajätteen maksuilla. Kunkin jätelajin keräyksen, kuljetuksen ja käsittelyn suorat kustannukset katetaan siis siitä jätelajista saatavilla maksuilla. Biojätteen maksuilla on katettava kuljetuksen lisäksi käsittelyn

kustannukset, joissa on kasvua aikaisempaan nähden. Biojäteastioiden tyhjennyshinta on siis nousemassa alueesta riippuen noin 8-9 %.

Pahvi-, kartonki- ja muovipakkausten tyhjennyshinnat ovat yhtenäiset TSV-asiakkailla ja kunnan ensisijaiselle vastuulle kuuluvilla asiakkailla. Nämä maksut kattavat niistä aiheutuvat suorat keräyksen ja kuljetuksen kustannukset. Näitäkin hintoja on tarvetta nostaa kuljetusten kustannusindeksissä tapahtuneen muutoksen mukaisesti vajaa 13 %.

Lasipakkausten ja metallin tyhjennyshinnat ovat TSV-asiakkailla korkeammat kuin kunnan ensisijaiselle vastuulle kuuluvilla asiakkailla. Kotitalouksille sekä kuntien hallinto- ja palvelutoiminnalle on laskettu kaikille kierrätettäville jätteille yhtenäinen tyhjennyshinta, joka on keskimääräinen hinta, jolla saadaan katettua biojätteen, muovi- ja kartonkipakkausten, lasipakkausten ja metallin keräyksen ja kuljetuksen kustannukset. TSV-asiakkaille ei tällaista hinnan tasausta eri jätelajien välillä tehdä. Koska lasipakkausten ja metallin kilpailutetut tyhjennyshinnat ovat muita kierrätettäviä jätteitä korkeammat, ne ovat TSV-asiakkailla eri tasolla kuin muilla asiakkailla. Näihin hintoihin on tarvetta tehdä kuljetuskustannusten kasvusta aiheutuva vajaa 13 %:n hinnankorotus.

TSV-asiakkaille tarjottava palvelu on sikäli suppeampi kuin kunnan ensisijaiselle vastuulle kuuluvilla asiakkailla, että tyhjennysmaksuihin ei sisälly jäteastiapalvelua. Jäteastioiden tyhjennyshinnat sisältävät kuitenkin Jätekuoron toteuttamat jäteastiapesut. Uutena Jätekuoro pesee myös taajamien syväkeräyssäiliöt, mikä parantaa asiakkaiden saamaa palvelua. Sekajätteen ja pakkausjätteiden säiliöt pestään kerran vuodessa, biojättesäiliöt kaksi kertaa vuodessa. Säiliöiden pesut otetaan huomioon uuden tyhjennyshinnan määrittelyssä.

Lisäpalvelujen maksut

Jätehuollon lisäpalvelujen maksut ovat entiseen tapaan TSV-asiakkailla samat kuin kunnan ensisijaiselle jätehuoltovastuulle kuuluvilla asiakkailla. Osa lisäpalveluista tarjotaan ainoastaan kotitalouksille ja kunnille, eikä näille ole asetettu ollenkaan hintaa TSV-taksaan. Siltä osin kuin lisäpalvelut ovat eri taksoissa yhtenäiset, maksut muuttuvat samoin perusteiden eli korotusten perusteena on erityisesti kuljetusyrityksille maksettavien hintojen nouseminen.

Lisäpalvelujen hintoja esitetään tarkistettavaksi siten, että kuljetusindeksikorotus eli vajaa 13 %:n tarkistus huomioidaan niissä hinnoissa, jotka liittyvät jätteiden keräykseen ja kuljetukseen. Hukkanoutomaksun hintaa nostetaan tätä enemmän, jotta se vastaa urakoitsijalle jatkossa maksettavaa hintaa.

Tilaukskuljetusmaksu veloitetaan nykyisen taksan mukaan epäsäännöllisistä, pyynnön perusteella tapahtuvista jäteastiatyhjennyksistä. Tilaukskuljetusmaksun käyttöalaa esitetään laajennettavaksi siten, että se veloitetaan asiakkaan pyynnön perusteella tehtyjen tyhjennysten lisäksi tilanteissa, joissa jätelajit ovat sekaisin ja kierrätettävän jätteen astia pitää laittaa jätteenkuljettajan ilmoituksen perusteella erikseen tyhjennykseen sekajättereille. Maksulla katetaan ilmoituksen käsittelyn ja uuden reitityksen tuoman lisätyön kustannuksia.

Jätetaksaan on määritelty tuntihinta, jota voidaan käyttää mm. silloin, kun jäteastian tyhjennystilaus ajetaan erillisenä kuljetuksena. Lisäksi taksaan määritellään aikaisempaa laajemmin se, että tuntihintaa voidaan käyttää myös tilanteissa, joissa jätteenkeräyspaikkaan pääsy edellyttää jätteenkuljettajalta jotain aikaa vievää menettelyä. Tällaisista järjestelyistä on aina sovittava Jätekeskityksen kanssa erikseen, koska kaikkia erityisjärjestelyjä ei ole mahdollista toteuttaa.

Lajitteluasemien pienkuormamaksut

Lajitteluasemilla otetaan vastaan jäteastioihin määränsä tai laatunsa vuoksi soveltumattomia jätteitä kotitalous- ja kunta-asiakkaiden lisäksi myös TSV-asiakkailta. Pienkuormien vastaanottomaksut ovat kotitalouksien vastaanottomaksuja korkeammat, koska niissä huomioidaan myös lajitteluasemien kiinteitä kustannuksia. Kuormat ovat myös laajemmin maksullisia kuin kotitauksien maksut. Kotitalouksien käyttöä varten lajitteluasemien infra ja ylläpito katetaan perusmaksulla, jota taas muut asiakkaat eivät maksa.

Pienkuormamaksut perustuvat kuormakokoon ja tämä hinnoittelumalli esitetään säilytettäväksi. Näin pyritään siihen, että jätteet lajitellaan mahdollisimman hyvin ja maksut vastaavat vastaanotettua jätemäärää. Koska erityisesti jätteiden siirtokuljetuskustannukset ovat kohonneet, on pienkuormamaksuja tarvetta nostaa. Korotukset kohdistetaan muihin kuin pienimpään kuormakokoon, jottei hinta muodostuisi esteeksi tuoda pieniä jäte-eriä lajitteluasemalle. Pienimmän kuorman hinnan edullisuudella pyritään myös ohjaamaan siihen, että jätteet lajitellaan ennen lajitteluasemalla tuomista mahdollisimman hyvin. Muita kuin pienimpien kuormien hintoja korotetaan 5–9 % eli 2–5 euroa / kuorma.

Osalla lajitteluasemista on käytössä nykyään itsepalvelumahdollisuus. Tällöin asiakas maksaa lajitteluasemalle tuomansa pienkuorman etukäteen verkkokaupassa. Jätekeskityksen tavoitteena on lisäksi ottaa käyttöön lajitteluasemille maksuautomaatteja kuorman itsenäiseen maksuun. Välillä lajitteluasemalle tulee kuormia, joista on maksettu selkeästi väärän kokoisen pienkuorman maksu taikka maksua ei ole suoritettu, vaikka kuorma sisältää maksullista jätettä. Jotta jätteestä aiheutuvat kustannukset kohdistuvat jätteen tuottajalle, kuormien tuojaa joudutaan selvittämään tällaisissa tapauksissa jälkikäteen. Koska asian selvittelystä aiheutuu kustannuksia, esitetään taksaan otettavaksi näihin tilanteisiin asiakkaalta veloittava selvitysmaksu, joka laskutetaan puuttuvan pienkuormamaksun lisäksi. Lisäksi tapauksissa, joissa jätettä on jätetty lajitteluasemalle väärin paikkoihin selvästi vastoin ohjeita, voidaan jälkikäteen tehtävästä lajittelusta ja siivoamisesta veloittaa tuntihinta. Nämä maksut ovat TSV-asiakkaille samat kuin kotitalousasiakkaille.

Vaarallisten jätteiden vastaanottomaksut lajitteluasemilla

Vaarallisten jätteiden vastaanotolle on määritelty TSV-taksaan jäteryhmittäiset hinnat alkuvuonna 2022, kun Jätekeskityksen alkoi vastaanottaa aikaisempaa laajemmin

näitä jätteitä TSV-asiakkailta. Vastaanottomaksuja on tarvetta muuttaa, sillä vaarallisten jätteiden käsittelyhinnoissa on tapahtumassa merkittäviä muutoksia, kun käsittelypalvelu on kilpailutettu uudelleen. Samalla hinnoittelun rakennetta kehitetään siten, että hinnat muutetaan vastaamaan paremmin kustakin jätelajista aiheutuvia kustannuksia vastaanotettu määrä huomioon ottaen.

Vaaralliset jätteet jaetaan edelleen kolmeen ryhmään niiden vastaanoton ja käsittelyn aiheuttamien kustannusten mukaan. Jätteryhmään 1 kuuluvat jätteet ovat yleisiä, käsittelykustannuksiltaan edullisimpia jätteitä. Jätteryhmään 2 kuuluvat vaaralliset jätteet ovat yleisiä, käsittelykustannuksiltaan keskihintaisia jätteitä. Jätteryhmään 3 kuuluvat vaaralliset jätteet ovat harvinaisempia, käsittelykustannuksiltaan muita kalliimpia jätteitä. Koska eri vaarallisten jätteiden käsittelyhintoihin on tullut eri mittaluokan muutoksia, joitakin yksittäisiä jätelajeja luokitellaan nyt eri ryhmään kuin aikaisemmin.

Tähän asti jätteryhmään 1 kuuluvien jätteiden hinnoittelu on määräytynyt siten, että jätelajia vastaanotetaan 60 kg:aan saakka kiinteällä 23 euron hinnalla. Lisäksi 60-100 kg:n jäte-erän vastaanotolle on kiinteä 47 euron maksu. Jatkossa vastaanottohinta määritellään niin, että hinta on 6 euroa/10 kg Tällä hinnoittelumallilla pienempien erien vastaanoton maksut laskevat ja suurempien nousevat.

Jätteryhmään 2 kuuluvien vaarallisten jätteiden hinnoittelu on määräytynyt siten, että jätelajia vastaanotetaan kiinteällä 47 euron maksulla 0-30 kg ja korkeammalla 70 euron maksulla 30-60 kg. Myös tämän jäte-erän hinnoittelu muutetaan siten, että hinta määräytyy tarkemmin määrän mukaan. Uusi hinta on 19 euroa/10 kg. Tässäkin ryhmässä aivan pienempien erien hinta laskee hieman. Suuremmissa erissä hinnannousu on huomattava, koska tähän ryhmään kuuluvien vaarallisten jätteiden käsittelykustannukset ovat kasvamassa merkittävästi.

Jätteryhmään 3 kuuluvat vaaralliset jätteet on hinnoiteltu tähänkin asti siten, että hinta on asetettu 10 kg:aa kohti. Tämän jätteryhmän hinta on ollut hyvin korkea, 70 euroa/10 kg. Näitä jätteitä vastaanotetaan erittäin vähän ja Jättekukko on arvioinut, että maksua on mahdollista tässä jätteryhmässä pienentää. Uusi hinta on 59 euroa/10 kg.

Vaarallisia jätteitä otetaan vastaan ainoastaan pieniä eriä siinä määrin kuin ne soveltuvat laatunsa ja määränsä puolesta lajitteluasemille. Tämän vuoksi kullekin jätteryhmälle on tietty enimmäismäärä sille, miten paljon jätettä voidaan ottaa kerralla vastaan. Suurempien jätemäärien tuonnista on sovittava etukäteen Jättekukon kanssa, jotta voidaan varmistaa vaarallisten jätteen turvallinen vastaanotto ja säilytys sekä kuljetus jatkokäsittelyyn.

Jätekeskuksen vastaanottomaksut

Kuopion jätekeskuksella vastaanotettaville jätteille on määritelty kustannusperusteisesti painoon perustuvat hinnat (euroa/tonni). Hinnoissa on huomioitu edelleen kohtuullinen kate. Lähtökohtaisesti niille jätelajeille, jotka on sisällytetty TSV-taksaan, on käsittelypalvelu tarjolla. Jos kuitenkin jätteenkäsittelyn tilanne muuttuu taksan voimassa ollessa niin, ettei jäte sovellu enää jätetyhtiön

vastaanotettavaksi esimerkiksi jatkokäsittelykanavan puuttuessa, ei se ole velvollinen ottamaan jätettä vastaan. Jätelain mukainen kunnan toissijainen jätehuoltovelvoite koskee vain sellaista jätettä, joka soveltuu kunnan jätehuoltojärjestelmään. Siltä osin kuin on kyse kunnan ensisijaiselle vastuulle kuuluvasta jätteestä, on Jätekukon vastaanotto järjestettävä.

Jätekeskuksen vastaanottohintoihin tulee korotuksia siltä osin kuin jätteen käsittely kallistuu mm. konetöiden tai kuljetusten kustannusten taikka kilpailutettujen jätteenkäsittelijöiden hintojen kohoamisen vuoksi. Suurin osa hinnankorotuksista on 2–9 %.

Muita suuremmat hinnankorotukset kohdistuvat asfaltin ja tiilen vastaanottoon. Asfaltissa vastaanottohinnan korotus selittyy murskauksen hinnan nousun lisäksi erityisesti sillä, että asfaltista jalostettua murskettä saadaan edelleen verrattain huonosti uusiokäyttöön. Tiilelle on vielä huonommin hyötykäyttökohteita. Uutena taksaan määritellään maksu jo valmiiksi murskatun ja maarakennuskäyttöön soveltuvan asfalttijätteen vastaanottoon.

Myös erilaisten maa-ainesten (esim. öljyinen ja roskainen maa-aines) vastaanoton hinnat nousevat muita hintoja enemmän. Niiden hinnan korotusta selittää se, että näitä jätteitä on loppusijoitettava, ja kaatopaikkatilan koko ajan supistuessa käsittelyn kustannukset nousevat.

Jätekeskuksen vastaanottohintaa pienennetään tasalaatuiseen poltettavan jätteen suurille erille. Jätteenpolttolaitokset, joihin tällaista jätettä kuljetetaan, ottavat vastaan nyt aikaisempaa edullisemmin hyvälaatuista energiahyödynnettävää jätettä. Tämän vuoksi myös TSV-asiakkaille määräytyvää hintaa voidaan alentaa.

Kyllästetyn puun vastaanottomaksun lisäksi taksaan sisällytetään edullisempi maksu isoille erille kyllästettyjä puupylväitä. Näiden erien on oltava tasalaatuista ja raudattomia. Tällaiset erät saadaan verrattain hyvin energiahyötykäyttöön.

Jätekeskuksen lisäksi jätelajeittain määritellyillä tonnihinnoilla otetaan vastaan jätteitä myös Outokummun lajitteluasemalla. Outokummun lajitteluasemalla on muista lajitteluasemista poiketen vaakajärjestelmä ja rakenteet, jotka mahdollistavat suurempien jäte-erien vastaanoton. Outokummun lajitteluaseman toiminta ei vastaa kuitenkaan kokonaisuudessaan Kuopion jätekeskuksen toimintaa, joten vastaanottohintoja on huomattavasti suppeammin eri jätelajeille kuin Kuopion jätekeskuksella.

Outokummun lajitteluaseman painoperusteiset vastaanottohinnat on muodostettu siten, että Kuopion jätekeskuksen vastaanottohintaan on lisätty jätteiden kuljetuskustannukset jätekeskukselle. Kuljetuskustannukset perustuvat kunnallisen jäteyhtiön laskelmiin siitä, mitä kunkin jätelajin kuljetus maksaa. Jotkut jätelajit vastaanotetaan Outokummussa samalla hinnalla kuin jätekeskuksella, jos jäte käsitellään Outokummussa tai se saadaan toimitettua suoraan käsittelypaikkaan siten, ettei ylimääräisiä kuljetuskustannuksia tule verrattuna Kuopion jätekeskuksella tapahtuvaan vastaanottoon. Outokummun vastaanottohinnat nousevat paikoin samoin perustein kuin jätekeskuksen vastaanottohinnat.

Jätekeskuksen ja Outokummun lajitteluaseman painoperusteisissa hinnoissa on mahdollisuus tarkistaa entiseen tapaan taksassa määriteltyä tarkkaa hintaa alemmaksi tai korkeammaksi 20 %, jos jätteen määrästä, ominaisuuksista tai muista vastaavista seikoista aiheutuu tavallista poikkeavia vastaanottokustannuksia. Jäte-erä voi esimerkiksi tarvita ominaisuuksiensa vuoksi esikäsittelyä, tai sen jatkokäsittelyn hinta voi olla erän pienuuden tai suuruuden vuoksi normaalista poikkeava. Näin ollen on perusteltua, että hintoja voidaan muuttaa tarvittaessa siten, että ne vastaavat kustannuksia.

Jätekeskuksen ja Outokummun lajitteluaseman palvelumaksuja, kuten konetöiden maksuja ja vaakamaksua, nostetaan kustannusvastaavasti. Vaakamaksulla katetaan niitä kiinteitä kustannuksia, joita aiheutuu jokaisen kuorman kirjaamisesta, raportoinnista, hallinnoinnista ja laaduntarkkailusta. Kiinteällä maksulla varmistetaan, että kustannukset saadaan katettua kaiken kokoisia ja laatuja kuormia ajatellen.

Joitakin sellaisia jätekeskukselle vastaanotettavia jätteitä, joille ei ole hyötykäyttökohteita, joudutaan loppusijoittamaan kaatopaikalle. Kaatopaikalle toimitetuista jätteistä maksetaan jäteverolain (1126/2010) mukaan tällä hetkellä veroa 70 euroa tonnilta. Jäteverolain muuttamisesta on annettu vastikään hallituksen esitys (HE 185/2022 vp), jossa ehdotetaan, että jäteveroa korotetaan 80 euroon tonnilta ja lisäksi jäteveron veropohjaa laajennetaan 1.1.2023 alkaen. Jätekeskuksen vastaanottohinnoissa ei ole vielä huomioitu tätä vielä valmistelussa olevaa jäteverosäätelyn muuttumista. Asia otetaan huomioon TSV-jätetaksan ehdotusta valmisteltaessa.

Laskutustapamaksu

Jätehuoltopalveluja koskevat maksut on tehokkainta ja edullisinta laskuttaa sähköisesti. Paperilaskusta aiheutuu sähköisiä laskutustapoja suuremmat kustannukset. Tämän vuoksi myös TSV-asiakkaille esitetään otettavaksi käyttöön 1,50 euron lisämaksu siitä, jos jätehuoltopalvelut laskutetaan paperilaskulla tai asiakkaalle lähetetään paperinen maksu-ilmoitus. Lisämaksulla katetaan erityisesti paperilaskun tulostus- ja postituskuluja sekä pieneltä osin paperilaskujen aiheuttamia hallinnollisia kustannuksia. Maksulla myös pyritään ohjaamaan asiakkaita vähemmän jätettä tuottaviin sähköisiin laskutustapoihin. Sähköiset laskutavat, kuten useilla yrityksillä käytössä oleva verkkolasku, ovat asiakkaille veloitusettomia.

Vaikutusten arviointi

Taksamuutosten ympäristövaikutusten arvioidaan olevan kokonaisuudessaan neutraalit. Taksamuutosten ei arvioida vaikuttavan jätehuoltopalvelujen hankkimiseen siten, että muutoksilla olisi vaikutuksia ympäristöön.

Jätehuoltopalveluja tarvitseville yrityksille jätelaki ja sen nojalla annettu taksa varmistavat palvelujen saannin aina, kun jäte soveltuu kunnan jätehuoltojärjestelmään. Taksamuutosten vaikutukset TSV-palveluja tarvitseviin yrityksiin ovat lievästi negatiiviset, sillä suuri osa maksuista nousee.

Jätehuollon alalla toimiviin yrityksiin muutokset vaikuttavat eri tavoin riippuen siitä, tukeutuuko jätehuoltoalan yritys palveluntarjonnassaan osin kunnallisen jäteyhtiön palveluihin vai järjestääkö se palveluja pääosin itse. Jättekukolta osin palveluita hankkiville yrityksille maksujen korotukset vaikuttavat negatiivisesti. Jos taas yritys tarjoaa kuljetus- ja käsittelypalvelua omana toimintana, TSV-hintojen nostamisen vaikutus voi olla positiivinen eli kunnallisen jäteyhtiön TSV-hinnan noustessa yksityisen palvelutarjonnan hinta voikin olla siihen nähden kohtuullinen ja asiakas siirtyykin tämän yrityksen palvelujen käyttäjäksi.

Esitys

Jätelautakunta asettaa TSV-taksaluonnoksen yleisesti nähtäville. Lautakunta varaa kuntalaisille ja niille, joiden oloihin päätöksenteolla on huomattava vaikutus, mahdollisuuden esittää mielipiteensä asiasta. Lisäksi jätelautakunta varaa toimialueen kunnille ja kuntien ympäristönsuojeluviranomaisille tilaisuuden lausunnon antamiseen TSV-taksaluonnoksesta.

TSV-taksaluonnos sekä kuulutus asian vireillä olosta ja vaikuttamismahdollisuuksista pidetään nähtävillä jätelautakunnan verkkosivuilla 10.10.–3.11.2022. Tieto kuulutuksesta lähetetään lisäksi sähköisesti kaikkiin jätelautakunnan toimialueen kuntiin, jotta kunnat voivat julkaista ne omilla verkkosivuillaan. Asiasta ilmoitetaan lisäksi kuulutuksella, joka julkaistaan kuntien ilmoituslehdissä.

Nähtävillä olon ja kuulemisen jälkeen taksaan tehdään tarvittaessa lausuntojen ja mielipiteiden pohjalta muutoksia. TSV-jätetaksa tuodaan tämän jälkeen jätelautakunnalle hyväksyttäväksi.

Liitteet

9 7779/2022 Luonnos TSV-jätetaksaksi 1.1.2023 alkaen

Valmistelija

Saija Pöntinen

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. +358 44 718 5066

Päätösehdotus

Palvelupäällikkö Saija Pöntinen

Lautakunta hyväksyy palvelupäällikön esityksen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Savo-Pielisen jätehuoltoalueen kuntayhtymä 01.12.2022 § 25
412/02.05.00/2022

Yleistä

Savo-Pielisen jätehuoltoalueen kuntayhtymä käsitteli luonnoksen kunnan toissijaiselle vastuulle kuuluvan jätteen taksaksi (TSV-jätetaksa) kokouksessaan 6.10.2022 § 14. Nyt

käsiteltävänä on ehdotus 1.1.2023 voimaan tulevaksi taksaksi. TSV-jätetaksa koskee jätehuoltopalveluja, joita kunnallinen jäteyhtiö järjestää kunnan toissijaisen järjestämävastuun perusteella mm. elinkeinotoiminnalle.

TSV-jätetaksassa korotusta on tulossa jäteastioiden tyhjennysmaksuihin ja kiinteistön jätehuoltopalveluihin liittyvien lisäpalvelujen maksuihin. Samoin korotetaan lajitteluasemien pienkuormien vastaanottomaksuja ja pääosin myös jätekeskuksen jätelajikohtaisia vastaanottomaksuja. Maksukorotusten perusteena on erityisesti jätteiden kuljetuskustannusten nousu. Nousua on myös jätteiden käsittelykustannuksissa – sekajätteen käsittelyhintaa pysyy kuitenkin ennallaan. Maksujen korotukset ovat eri suuruisia eri palveluilla.

Kuuleminen jätetaksasta

Jätelautakunta asetti kokouksessa käsittelemänsä TSV-jätetaksaluonnoksen nähtäville ajalle 10.10.–3.11.2022. Asiassa varattiin vaikutusmahdollisuudet niille, joiden oloihin päätöksenteolla on huomattava vaikutus. Lisäksi alueen kunnille ja kuntien ympäristönsuojeluviranomaisille annettiin mahdollisuus lausunnon antamiseen asiassa.

TSV-jätetaksaluonnoksen kanssa samaan aikaan oli nähtävillä kunnan ensisijaiselle vastuulle kuuluvan jätteen taksaluonnos, joten kuntien ja kuntien ympäristönsuojeluviranomaisten lausunnot on annettu yhteisesti molemmista taksoista. TSV-jätetaksaa koskien ei annettu mielipiteitä.

Taksaluonnoksista annettiin viisi lausuntoa. Lausunnon antoivat seuraavat tahot:

- Konneveden kunnan ympäristölautakunta
- Lieksan kaupunginhallitus
- Lieksan kaupunginhallituksen lupajaosto
- Tervon ja Vesannon kuntien ympäristönsuojeluviranomainen (Nilakan ympäristölautakunta)
- Vesannon kunnanhallitus

Jätetaksoista annetut lausunnot on koottu yhteenvetoon, minkä lisäksi ne ovat nähtävänä alkuperäisinä kappaleina jätelautakunnan toimistossa ja jätelautakunnan kokouksessa.

Keskeisimmät lausunnoissa esitetyt asiat sekä niiden huomioon ottaminen TSV-jätetaksassa

Jätetaksoista annetuissa lausunnoissa esitetyt kannanotot kohdistuivat lähinnä kunnan ensisijaista jätehuoltoa koskevaan jätetaksaan. Yksin TSV-jätetaksaan ei kohdistunut lausunnoissa huomioita. Yleisesti molempia taksoja koskien tuotiin esille, että jätemaksujen korotukset ovat välttämättömiä, jotta jätemaksuilla saadaan katettua jätehuoltopalvelujen kasvaneet kustannukset.

Taksan ohjaavuutta, jota pidettiin lausunnoissa tärkeänä, ei voida toteuttaa TSV-jätetaksassa samalla tavalla kuin kunnan ensisijaiselle vastuulle kuuluvan jätehuollon taksassa. Kustakin jätehuoltopalvelusta on laskutettava TSV-asiakkailta vähintään palvelun suorat kustannukset kattava hinta eli subventointeja ei voida käyttää. TSV-jätetaksassakin kannustavuutta toteutetaan kuitenkin siten, että kaikki yleiset kulut

katetaan sekajättemaksuilla ja vain keräyksen suorat kustannukset kierrätettävien jätteiden tyhjennysmaksuilla.

Lausuntojen pohjalta TSV-jätetaksaan ei ole ollut tarve tehdä muutoksia aiemmin käsiteltyyn taksaluonnokseen nähden.

Säätelymuutosten vaikutukset taksaan

Sen jälkeen, kun TSV-jätetaksaluonnos käsiteltiin jätelautakunnassa, on eduskunta hyväksynyt lain jäteverolain muuttamisesta (eduskunnan vastaus EV 135/2022 vp hallituksen esitykseen HE 185/2022 vp). Lakimuutoksen myötä jäteveroa korotetaan 70 eurosta 80 euroon tonnilta jätettä, joka toimitetaan kaatopaikalle. Lisäksi jäteveron veropohjaa laajennetaan siten, että vero tulee koskemaan myös rakentamisessa ja purkamisessa syntyvä kipsijätettä.

Jätekeskukselle vastaanotetaan edelleen joitakin jätelajeja, joita ei voida hyödyntää, vaan ne on loppusijoitettava kaatopaikalle. Näiden jätelajien hintaa on korotettu luonnokseen nähden jäteverolain nousun myötä 10 euroa/tonni. Hintamuutos koskee erityisjätettä, kuolleita eläimiä, kostutettua tuhkaa ja muuta loppusijoitettavaa jätettä. Lisäksi jätekeskuksella vastaanotettavien jätelajien listaan lisätään roskainen, loppusijoitettava kipsilevyjäte.

Jäteverolain muutoksen lisäksi TSV-jätetaksassa on otettu huomioon, että jätekeskukselle voi olla tarvetta vastaanottaa uudistettavien maapuhdistamojen maamassoja, jos massat kaivetaan ylös, eikä niitä voida hyötykäyttää kiinteistön haltijan toimesta. Massat otetaan vastaan samalla hinnalla kuin osin kompostoitu puhdistamoliete.

TSV-jätetaksaan on tehty edellä esille tuodut muutokset jätekeskuksen vastaanottomaksuihin. Muita muutoksia taksaehdotukseen ei ole tehty luonnokseen nähden.

Vaikutusten arviointi

TSV-jätetaksamuutosten vaikutuksia on kuvattu luonnosvaiheessa.

Esitys

Jätelautakunta hyväksyy kunnan toissijaiselle vastuulle kuuluvan jätetaksan eli TSV-jätetaksan liitteenä olevan ehdotuksen mukaisesti jätelain 79 §:n nojalla. Taksa tulee voimaan 1.1.2023. Taksa astuu voimaan kuntalain 143 §:n mukaisesti, vaikka sen hyväksymistä koskevaan päätökseen haettaisiin muutosta. Taksa on voimassa toistaiseksi, kunnes erikseen muuta päätetään. Tämä hyväksytty TSV-jätetaksa kumoaa voimaantullessaan jätelautakunnan hyväksymän edellisen TSV-jätetaksan.

TSV-jätetaksa annetaan yleisesti tiedoksi jätelain 79 §:n ja kuntalain 108 §:n mukaisesti pitämällä se nähtävillä jätelautakunnan verkkosivuilla (www.jatelautakunta.fi) ja vastuukunnan eli Kuopion kaupungin verkkosivuilla 5.12.2022–11.1.2023. Lisäksi tieto lähetetään muihin toimialueen kuntiin, jotka voivat julkaista sen omilla verkkosivuillaan. Jätelautakunnan verkkosivuilla taksa on saatavilla myös nähtävilläpitoajan jälkeen.

Liitteet	TSV-taksa 1.1.2023 alkaen ehdotus Valmistelijat / lisätiedot: Pöntinen Saija, puh. 044 718 5066 etunimi.sukunimi@kuopio.fi
Päätösehdotus	palvelupäällikkö Pöntinen Saija Lautakunta hyväksyy palvelupäällikön esityksen.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.